

Sygn. akt **II Cz 63/15**

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Ciechanowicz

Sędziowie SO Małgorzata Grzesik

SO Tomasz Szaj (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2015 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. O.

przeciwko K. W.

o zobowiązanie do wykonania zapisu testamentowego

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 9 sierpnia 2013 roku, w sprawie o sygn. akt I C 1951/11

oddala zażalenie.

SSO Tomasz Szaj SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Małgorzata Grzesik

Sygn. akt **II Cz 63/15**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 sierpnia 2013 roku, Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił wniosek pozwanej z dnia 23 maja 2013 roku o wyłączenie sędziego(...) od rozpoznania sprawy.

Sąd Rejonowy wskazał, że przyczyny wyłączenia sędziego określone są w art. 48 § 1 oraz art. 49 k.p.c. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy:

- 1) w sprawach, w których jest stroną lub pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego prawa lub obowiązki;
- 2) w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
- 3) w sprawach osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w sprawach, w których był lub jest jeszcze pełnomocnikiem albo był radcą prawnym jednej ze stron;
- 5) w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator;

6) w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, jeżeli brał udział w wydaniu tego orzeczenia.

Drugi z powołanych wyżej przepisów tj. przepis art. 49 k.p.c. przewiduje wyłączenie sędziego na jego żądanie lub wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

Zgodnie z treścią art. 50 k.p.c. strona zgłaszająca wniosek o wyłączenie sędziego musi uprawdopodobnić przyczyny wyłączenia tj. przynajmniej jedną z wymienionych wyżej przesłanek. Nie wskazanie żadnej z tych przyczyn, bądź wskazanie którejs z nich bez uprawdopodobnienia jej istnienia musi skutkować oddaleniem wniosku o wyłączenie sędziego.

Sąd Rejonowy wskazał, iż żaden przepis prawa nie przewiduje możliwości wyłączenia sędziego li tylko z powodu subiektywnego przekonania strony o jego stronniczości, bądź wadliwości podejmowanych czynności. Dopuszczenie takiej możliwości prowadziłoby, jak się wydaje, do sparaliżowania procesu wnioskami o wyłączenie sędziego, zawsze bowiem sposób prowadzenia czy rozstrzygnięcia sprawy może nie satysfakcjonować którejs ze stron. Stanowisko takie było wielokrotnie prezentowane w orzecznictwie zarówno Sądu Najwyższego jak i sądów apelacyjnych. Przytoczył pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia(...) niepubl., iż zarzut niewłaściwego prowadzenia procesu przez sędziego nie uzasadnia wniosku o wyłączenie sędziego. Analogicznie orzekł SN w postanowieniu z dnia (...) oraz w postanowieniu z dnia (...)W tym ostatnim wskazał, że nawet wadliwości o charakterze proceduralno-porządkowym nie stanowią podstawy wyłączenia, jeżeli nie są wyrazem stronniczości ze strony sędziego. Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w(...), który w postanowieniu z dnia (...) (...)stwierdził, iż przeświadczenie strony co do tego, że sędzia prowadzi proces wadliwie, zwłaszcza nieobiektywnie, nie jest przesłanką do żądania wyłączenia sędziego. Strona może bowiem zwalczać wadliwe orzeczenia wydawane przez sąd przy pomocy środków odwoławczych. Nie może natomiast, poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego, wpływać na skład sądu rozpoznającego sprawę. Ponadto nie uzasadnia wyłączenia reprezentowana przez sędziego odmienna od poglądu strony ocena prawna (zob. postanowienie SN z dnia (...))Natomiast przyjmuje się, że podstawą wyłączenia w oparciu o art. 49 k.p.c. mogą być stosunki o charakterze emocjonalnym (przyjaźń, sympatia, niechęć, nienawiść), ale także osobiste powiązania gospodarcze, np. powiązania majątkowe, kredytowe (zob. postanowienie Sądu najwyższego z dnia (...))

Analiza akt sprawy nie dała jakichkolwiek podstaw do przypisania Sędziemu postępowania mieszczącego się w pojęciu stronniczości i braku obiektywizmu. Trudno również przyjmować, przez przyzmat oświadczenia sędziego, iżby w istocie pozostawał on w silnych relacjach koleżeńskich czy emocjonalnych z pełnomocnikiem powoda. W tej mierze strona pozwana poprzestała jedynie na wskazaniu na subiektywną ocenę jej męża, który odniósł wrażenie, że jest inaczej.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, iż takiego stosunku, wbrew stanowisku wnioskodawczynie, nie uzasadniają zarzuty dotyczące treści bliżej nieokreślonych przez nią postanowień wydanych w toku niniejszego postępowania, czy też sposobu procedowania w niniejszej sprawie, w tym również wydawanych w sprawie zarządzeń. Ostatecznie Sąd Rejonowy uznał, że brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, aby na jakąkolwiek decyzję procesową Sądu mogły mieć wpływ okoliczności wskazane w art. 48 k.p.c. bądź 49 k.p.c. Zdaniem Sądu wnioskodawczynie nie uprawdopodobniła, aby podstawą którejkolwiek z decyzji było działanie na korzyść strony powodowej, czy też działanie wbrew interesom pozwanej. Przeciwnie, z przeprowadzonej analizy akt wynika, że Sędzia Przewodniczący podejmował decyzje zmierzające do przeprowadzenia i zakończenia postępowania w niniejszej sprawie, uwzględniając przy tym konieczność przeprowadzenia wnioskowanych przez strony dowodów. Podkreślić zatem trzeba, że podejmowanie tego rodzaju działań nie kreuje samo w sobie podstawy do wyłączenia Sędziego Przewodniczącego. Może ono jednak być przedmiotem kontroli w postępowaniu odwoławczym, w przypadku zgłoszenia stosownych zarzutów apelacyjnych. Samo jednak niezadowolenie strony ze sposobu procedowania przez Sąd, zarzuty dotyczące wadliwości poczynionych w sprawie ustaleń i gromadzenia materiału dowodowego nie przesądzają o stronniczości

Sędziego i nie mogą doprowadzić do zmiany składu orzekającego. Ewentualna wadliwość czynności opisywanych przez pozwaną może bowiem być usunięta przed sądem II instancji.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła pozwana, zarzucając naruszenie przepisów postępowania cywilnego oraz zlekceważenie i odebranie konstytucyjnego, przysługującego jej prawa do obrony. Wniosła o wstrzymanie wykonania zaskarżonego postanowienia do czasu rozstrzygnięcia zażalenia, reasumpcję postanowienia przez jego zmianę lub uchylenie, gdyż zostało wydane przedwcześnie i wbrew przyjętym przepisom postępowania cywilnego oraz naruszającym pozwanej konstytucyjne prawo do obrony. Wniosła też o rozpatrzenie zażalenia na posiedzeniu niejawnym jako oczywiście uzasadnionego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu jako oczywiście bezzasadne.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny przesłanek wyłączenia sędziego i przedstawił szeroko obowiązujące przepisy oraz stanowisko orzecznictwa w tej kwestii. Zażalenie pozwanej w istocie nie zawiera żadnych argumentów przeciwko wydanemu orzeczeniu. Wskazać zaś należy, że konstytucyjne prawo do rzetelnego procesu (art. 45 Konstytucji), określane przez pozwaną jako prawo do obrony nie oznacza, że pozwana ma prawo wyboru sędziego prowadzącego jej sprawę. Wyłączenia sędziego nie może uzasadniać samo przeświadczenie strony co do tego, że sędzia prowadzi proces wadliwie, zwłaszcza nieobiektywnie; nie może ona, poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego, wpływać na skład sądu rozpoznającego sprawę. Zarzucane w uzupełnieniu wniosku zachowanie sędziego polegające na emocjonalnym kontakcie ze stroną nie zostało w żaden sposób uprawdopodobnione, a stanowi jedynie subiektywną ocenę osoby trzeciej. Co więcej podkreślić należy, że wniosek o wyłączenie sędziego został złożony w dniu 23 maja 2013 roku, zaś powołane w jego uzupełnieniu okoliczności miały miejsce już po jego złożeniu, bo w dniu 27 maja 2013 roku. Skarżąca nie wskazała natomiast na żadne konkretne nieprawidłowości w zakresie wydawanych decyzji procesowych czy czynności w sprawie, poprzestając na ogólnikowych sformułowaniach.

Z tych względów na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie należało oddalić, o czym orzeczono w sentencji.

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

2) (...)

(...)

(...)

3) (...)

4) (...)

(...)